

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

IV. ac torquendos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

alij Infernum, variaque Inferni loca, & mansiones; & quemadmodum terrena haec loca A mentibus è cœlesti domicilio propter peccata turbatis pro Inferno habentur, ita hominibus è terra digressis & sceleris contaminatis inferiorem assignari sedem, quæ Infernum appellatur. *τάχα δι, inquit cap. i. Philoc.* *ὅπερ οἱ ἀπόδειροι τῷ κονὶ τοῦ θανάτου τὸν θεραπούτην,* *ἐν τῷ εὐθεῖα ποτε γένεσιν οἰκονομεῖται,* *εἰ καὶ διετέλεσθαι τῷ καθημένῳ χρεῖα ἔσται, τόπος δέ τοι* *γένερος τοῦ θεραπούτην τῷ πατέρι τοῦ αὐτοῦ μετεγένεται. οὐτος οἱ ἀπόδειροι, οὐδὲ οἱ θεραπούταις εἰς τὸ* *ἀδέλφον τοῦ πατέρος τοῦ αὐτοῦ τοῦ θεραπούτην μετεγένεται τοῦ διαβόλου οἰκονομίαν Εγκόσιαν* *καὶ χειρον.* *Quæ sic à Rufino reddita sunt libr. 4. οὐτοις cap. 2. Fortassis enim sicut bi qui de* hoc mundo secundum communem mortem istam recedentes pro actibus suis & meritis dispensantur, prout digni fuerint indicati, alij quidem in locum qui dicitur Infernum, alij in finum Abrahæ, & per diversa queque vel lucas vel mansiones: ita etiam ex illis locis velis illis (si dicti potest) morientes a superis in B hanc locum descendunt: nam illis inferna hic morientium anima diuntur. Credo ob hanc distinctionem Infernum inferior à Scriptura nominatur in Psalmis: *Quia liberasti animam meam ex Inferno inferiori.* Quæ ab Hieronymo quoque Epistola 59 ad Avitum, cap. 4. inserta sunt. Quoniam autem Infernum Christus tenebras exteriores nonnumquam appellat, inde fit ut eas extra mundum Adamantius ableget Tract. 33. in Matth. Quoniam legimus, inquit, aliquem qui fuit anten expontem de tenebris abyssi, & dicentem quoniam abyssus est extra mundum foris, & tenebra. Consideremus ergo si potest vera esse exppositio eius, ut quidam quasi indigni soto mundo in abyssum illam, quam ille exposuit, foras efficiantur, in qua sunt tenebra, nomine eas illuminante, cum sunt extra totum mundum. Sed alibi tamen alter tenebras exteriores exponit, ut mox ostendemus. Homilia autem i. in Genes. abyssum illam cui in rerum inicio tenebre incubabant, eam esse scribit C in quam Diabolus, ipsaque Angeli mittendi sunt.

V. Assignatis locis ac sedibus suis redditos homines poena ac supplicia pro scelerum modo torquebunt. Ait enim libr. i. *οὐτοις cap. 6. Interim tam in his quæ videntur, & temporis seculis, quam in illis quæ non videntur & eterna sunt, omnes isti pro ordine, pro ratione, pro modo, & meritorum dignitatibus dispensantur, ut alij in primis, alij in secundis, nonnulli etiam in ultimis temporibus, & per majora re gloriae supplicia, necon & diuturna, ac multis (ut ita dicam) facili tolerata, aperioribus emendationibus reparati & restituti, eruditibus primo Angelicis, tum deinde etiam graduata virtutibus, & sic per singula ad superiora proiecti, usque ad eos quæ sunt invisibilitas & eterna permanencia, singulis videlicet quibusque celestium Virtutum officiis quadam traditione in specie pergratias. Ex quo, ut opinor, hoc consequentia ipsa videtur ostendere, unamquamque rationabilem natum posse ab uno in alterum ordinem transire, & per singulos in omnes, & ab omnibus in singulos pervenire, dum accessus profectum, defectumve variis pro motibus vel causis propriis unusquisque pro liberis arbitriis facultate perpetuit. Prolimum locum describere necesse habui, quia ad Origenianæ doctrine enodationem, & sequentium intellectum conferit.*

V. Iam vero cuiusmodi penas futuras opinatus sit Origenes, videamus. Ignem illum eternum, in quem capitali Christi decreto impij mittendi sunt, nihil aliud esse ratus est, quam conscientia vermem. Consulatur caput ii. libri 2. De princip. quo id argumentum excusit: ibi ait revocatum divina virtute, & ob oculos impij positam peccatorum memoriam, (iuxta illud Pauli Rom. 2. 15, 16. *Inter se invicem cogitationibus accusantibus, aut etiam defendentibus, in die quum judicabit Deus occulta hominum*) mentem ejus stimulis pungere, ut sui ipsa sit accusatrix & testis; eamque adeo flammis ultricibus ure: ignis huius escam esse admissas ante noxas, quas idcirco Apostolus ligna, foenum, & stipulam nominavit; hinc scriptum esse apud Isaiam 50. 11. *Ambulate in lumine ignis vestri, & flamma quam accendisti.* Per quos sermones, inquit, hoc videtur indicari, peccator ut flamam sibi ipse proprie ignis accendat, & non in aliquem ignem qui ante fuerat accensus ab alio, vel ante ipsum subfiterit, demergatur. Querit deinde an præter illos, vel iræ, vel furoris, vel insaniae, vel mororis ignes, quibus impij cum in hac vita torti fuerint, in futura quoque torquebuntur, aliqua generali poena post mortem panidiunt. Deinde dicit eo cruciatum affectum iri animam, ab ordine atque harmonia, ad quam fuerat à Deo condita, divulsam, quo afficitur corpus cum membra soluta compage distrahitur: *Quæ, inquit, anime dissolutio atque dissolatio cum adhibiti ignis ratione fuerit explorata, sine dubio ad firmiores sui compagines instauracionemque solidatur.* Præterea quemadmodum curandis morbis ferrum & ignis sæpe adhibentur, ita conjectat medicum nostrum Deum volentem dilucere vita animalium nostrorum, quæ ex peccatorum & scelerum diversitate colliguntur, ut hujusmodi penalibus curis; insuper etiam ignis inferre supplicium, hi qui sanitatem animi perdiderint. Ideo libro 5. contr. Cels. non aliud quidquam per ignes intelligere docet eos quos Scriptura stultos mundi appellat, *τοὺς τοῦ θεοῦ τὰς φαλαρίτας τὸν κολαστὸν διαποδῶν, οὐ τὸν ποδῶν κολαστὸν διαποδῶν.* Tale illud est Tractat. 34. in Matth. Qui autem recedant ab Iesu decadent in ignem eternum, qui alterius generis est ab hoc igne quem habemus in usu. Nullus enim ignis inter homines est eternus, sed nec multi temporis; extinguitur enim cito. Eternus autem ignis est ille, de quo & Esaias dicit in fine Proprietatis sue: *Vermis eorum non morietur, & ignis eorum non extinguitur.* Simili